

**KLIMAPARTNERE
AGDER**

Årsrapport 2023

Hva og hvem er Klimapartnere?

Vi har som hovedmål å redusere klimagassutslipp og stimulere til grønn samfunns- og næringsutvikling. Dette oppnår vi gjennom forpliktende og strukturert samarbeid. Partnerskapet ble etablert i Arendal i 2009 basert på et initiativ fra Forente Nasjoner (FN). Siden den gang har Klimapartnere etablert seg i alle Norges fylker og vi er nå over 400 partnere nasjonalt.

Ingen kan løse klimautfordringene alene.

Klimapartnere skal bidra til at regionen står best mulig rustet til å redusere sine klimagassutslipp og møte morgendagens krav til lavutslippssamfunnet. Vår visjon er at Norge lykkes med omstilling for å nå 1,5 graders-målet - som vi har forpliktet oss til gjennom Parisavtalen.

Som klimapartner får du hjelp og verktøy til å føre klimaregnskap. I tillegg får du alltid oppdatert faglig påfyll og et regionalt og nasjonalt nettverk av engasjerte likesinnede.

I Agder tilbyr Klimapartnernettverket:

- Effektive møteplasser for dialog, samarbeid og læring på tvers av bransjer, sektorer og regioner
- Klimaregnskapsverktøyet Klimakost
- En koblingsboks for problemløsning, kunnskapsdeling og strategisk rådgiving.
- Bidra til etablering av fyrtårn-prosjekter i og mellom virksomheter
- Deling av deres eksempler på gjennomført klimahandling, til inspirasjon for andre

Alle Klimapartnere utfordres til å ta det neste steget.

I tillegg til forpliktelsene som ligger i partneravtalen utfordrer vi våre partnere om å gå foran i det grønne skiftet. Vi utfordrer alle til å:

- Kutte alle direkte klimagassutslipp
- Forankre forståelse av klimarisiko og muligheter i det grønne skiftet i virksomhetens ledelse
- Etablere spydspissprosjekt for å redusere klimagassutslipp og sikre grønn næringsutvikling

Partneroversikt

Alfabetisk oversikt over klimapartnere Agder sine 62 medlemmer per 31.12.2023. Det ble signert fire nye partneravtaler i 2023: Bølgen bærekraftsenter, Firenor, Glencore Nikkelverk og Ribe betong.

Nr	Firmanavn	Nr	Firmanavn
1	Agder Fylkeskommune	32	Tvedestrand Kommune
2	Arendal kommune	33	Agder Kollektivtrafikk - AKT
3	Asplan Viak (Agder)	34	Bulk Infrastructure AS
4	BGM Arkitekter AS	35	Kilden Teater og konserthus
5	Entelios	36	Mer
6	GRID Arendal	37	Lillesand Kommune
7	Husbanken sør Arendal	38	Vennesla Kommune
8	Sparebanken Sør	39	Foamrox
9	Jobbklar	40	Norengros Gustav Pedersen
10	Dyreparken	41	Gard AS
11	Frameworks	42	Bygland Kommune
12	Kristiansand Kommune	43	Bykle Kommune
13	UiA - Universitet i Agder	44	Evje og Hornnes Kommune
14	Statsforvalteren i Agder	45	Iveland Kommune
15	Avfall Sør	46	Lindesnes kommune
16	Grimstad Kommune	47	Valle kommune
17	Miljøfyrtårn	48	Åseral Kommune
18	Returkraft	49	PenguinUp
19	Grand Hotel Arendal	50	Green Waves
20	Arendal Herregård	51	Innoventus Sør
21	DNB avd Agder	52	Ivre AS
22	Gromstad Auto	53	Norce
23	Sørlandet Sykehus	54	ATEA Agder
24	ASKO	55	Aksell Sør AS
25	ATL Grafisk	56	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
26	Risør Kommune	57	Arendals Fossekompani
27	Å energi	58	Ernst & Young AS, Kristiansand
28	Rambøll	59	Bærekraft Kristiansand AS
29	Hennig Olsen Is	60	Firenor International AS
30	Greenstat	61	Glencore Nikkelverk
31	Innoventi	62	Ribe Betong

Team klimapartnere Agder 2023

Anette K. S. Severinsen
Regionleder 100% fast stilling

Trygve W. Skarpeteig
Rådgiver
100% fast stilling fra 18.04.2023

Marte Kvaal
Konsulent
20% stilling fra 01.09.2023

Kateryna Pushko
Norskpraksis
40 % stilling fra 06.11.23

Aktiviteter i 2023

I 2023 har det vært stor aktivitet i nettverket med en blanding av digitale og fysiske møter. Vi spesielt stolt over å ha holdt et høyt aktivitetsnivå med mange arrangementer, møteplasser og kunnskapsutvekslinger.

Eksempler fra noen av årets aktiviteter:

19. jan **Topplederforum** ble arrangert 19. januar 2023. Over 60 toppledere og bærekraftsansvarlige var samlet på STUP Hotel Norge i Kristiansand med stor suksess. Vår egen toppleder, fylkeskommunedirektør Tine Sundtoft, åpnet dagen hvor hovedfokuset var erfaringsutveksling og samarbeid.

Mar- juni **Bærekraft tuftet på profitt** For tredje år på rad har vi i samarbeid med innoventus sør laget en kursrekke om bærekraft tuftet på profitt.

28. apr **Brainfood** med Emilie Nereng under Spis grønt uka i Kristiansand. Bærekraftig og sunn mat.

5-11 jun

Miljøuka i Kristiansand. Teamet for uka var biologisk mangfold. Klimapartnere medarrangør på: «Næringsutvikling og grønt skifte: Får vi det til?»

16-17 jun

Lydløs en arena for fremtidens båtliv. Lydløs jobber for å samle aktører innenfor el-båter. Klimapartnere er med som medarrangør av lydløsfestivalen i Arendal.

23. jun

Klimapartnere Agder : Befaring til NCC, asfaltfabrikken på Rugsland. Hele styringsgruppen deltok på befaring for å lære om NCC sitt prosjekt om grønn asfalt.

Jun- aug

Sommerjobb i klimapartnere For det tredje året på rad hadde vi to masterstudenter i sommerjobb. **Marte Kvaal** og **Reinert Hjemdahl** reiste rundt på partnerbesøk og delte partneres grønne løsninger i våre digitale kanaler.

15. aug

Arendalsuka

Arrangement: Hvordan kan vi kjøpe oss ut av klimakrisen?

Virksomheter i klimapartnere kom med eksempler på hvordan de jobber med grønne innkjøp, og kutte scop 3 utslipp.

16. aug

Arendalsuka

Arrangement: Hvorfor blir vi ikke mer sirkulære?

Virksomheter i klimapartnere kom med eksempler på sirkulære tjenester og utfordringer.

16. nov

Partnerfrokost NKOM

25 partnere deltok og fikk presentasjoner av NKOM og Glencore Nikkelverk sitt klimaarbeid

29. nov

Bærekraftskommunikasjon - hva fungerer?

Arrangert av kommunikasjonsforeningen. Regionleder Anette K. S. Severinsen holdt foredrag om grønn kommunikasjon.

30. nov

Webinar: Hvordan påvirker CSRD min bedrift?

Nasjonalt webinar gjennomført av klimapartnere Agder i samarbeid med EY Kristiansand

Vi fikk tildelt midler fra Miljødirektoratet

I juni fikk Klimapartnere tildelt tre millioner kroner fra Miljødirektoratet og Klimasats-ordningen til et 3-årig prosjekt som skal hjelpe våre partnere med å kartlegge og redusere utslipp i scope 3.

Berit Høisen skal lede prosjektet. Hun starter i jobben i mars og skal ha kontorplass i Kristiansand, men vil jobbe med klimapartnere fra hele landet.

Vi i Klimapartnere gleder oss til å få Berit på plass. Scope 3, eller indirekte utslipp, er et satsingsområde for oss som har svært stor betydning både for å nå klimamålene, men også for å sikre et konkurransedyktig næringsliv i årene som kommer.

For gjennomsnittsvirksomheten utgjør indirekte utslipp over 90% av klimafotavtrykket. Mange virksomheter mangler oversikt over sine indirekte utslipp. Ifølge Klimaindeksen 2023 har 60% av Norges 100 største selskaper inkludert alle vesentlige utslipp i sine bærekrafts rapporter. For mindre virksomheter er tallene trolig betydelig lavere.

Med EUs nye bærekraftsdirektiv (CSDR) vil selskaper som ikke måler, og jobber for å redusere, sine indirekte utslipp risikere å tape konkurranseevne i årene som kommer.

Berit Høisen ansatt som prosjektleder, oppstart mars 2024

Ressursgruppen

Ressursgruppen fortsetter som tidligere, og består av:

Ragnhild Hammer,
Arendal kommune

Geir Haugum,
Business Region Kristiansand

Merete Haugå,
XR

Jan Atle Liodden,
Å Energi

Christina Milsom,
Agder Fylkeskommune

Tone Nævestad,
DNB Arendal

Samlet sitter gruppen på mye kunnskap og erfaring. På de månedlige møtene kommer det mange gode innspill og tilbakemeldinger til driften av partnerskapet.

Samarbeidspartnere

I 2023 koordinerte vi oss med andre aktører i Agder for å opprettholde ønsket nivå på antall aktiviteter. Ved å samarbeide på denne måten klarer vi å nå ut til et større publikum, samtidig som vi setter søkelyset på viktige temaer.

Viktige samarbeidspartnere er Bølgen Bærekraftsenter, Næringsforeningen Kristiansand, Kvadraturforeningen, Bærekraftsfestivelsen, Impact Hub Agder, Innoventus Sør og Stiftelsen Miljøfyrtårn. Sammen med våre samarbeidspartnere har vi klart å holde stor aktivitet i nettverket.

Kommunikasjonsplattformer i Klimapartnere

Vi relanserte klimapartnere.no i 2023, og samlet alle regionsidene på samme sted. Nettsiden oppdateres ukentlig med nyheter, partnerinfo, invitasjoner til aktiviteter med mer. Regionens hjemmeside er nå klimapartnere.no/agder.

SoMe plattform for nasjonalt og regionalt Klimapartnere-arbeid består av 4 kanaler:

- [LinkedIn](#) Klimapartnere regionalt og nasjonalt
- [Facebook](#) Klimapartnere regionalt og nasjonalt
- [Instagram](#) Klimapartnere regionalt og nasjonalt
- [YouTube](#) Nasjonalt, benyttes til lansering av videoer mm

Vi har hatt stor aktivitet på våre SoMe kanaler i 2023, og vår regionleder Anette K. S. Severinsen deltok på kommunikasjonsforeningens arrangement «Bærekraftskommunikasjon - hva fungerer best og hvorfor er det vanskelig?» for å dele av våre erfaringer med grønn kommunikasjon.

Den Grønne Løsningsbanken er en modul på nettsiden med 180 grønne løsninger. Det lages stadig flere, og det er stor aktivitet blant klimapartnere.

Klimaregnskapene til partnere publiseres på nettsiden. 145 av våre partnere har valgt å dele sitt klimaregnskap på klimapartnere.no

Økonomi

Inntekter:

Agder FK bevilger kr. 2.000.000 til drift av nettverket.

Totale inntekter for partnerkontigent tilsvarer ca. 900 000 kr.

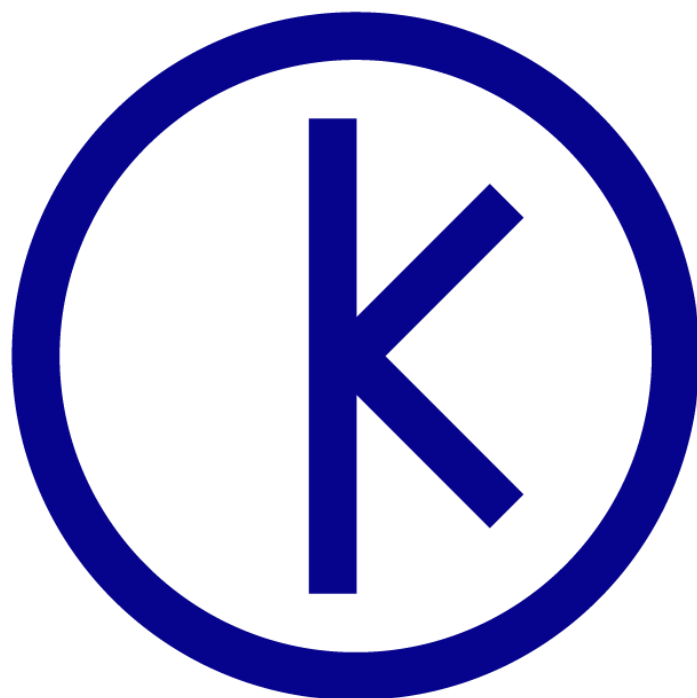
Vi har to satser for partnerkontigent.

Under 50 ansatte: Kr. 11 000,-

Over 50 ansatte: Kr.22 000,-

Utgifter:

Utgifter i Klimapartnere er til lønn, arrangement og lisenser til klimaregnskap.

KLIMAPARTNERE AGDER

Beste hilsen,

Anette K. Stave Severinsen (regionleder) og Trygve Wigtil Skarpeteig (rådgiver)

